

▫ **TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA**

Sala Civil

TSJC. – 0000119/2018

ORIGEN: 1000367/2016-00

NIG: 5300542120160002820

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 de juny del 2018.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit de data del registre 30-09-2016, la representació processal del Sr. C.M.L.D. va presentar demanda laboral contra la SOCIETAT A, SLU, demanant al Tribunal condemnar a la societat demandada a satisfer-li l'import de 48.753,34.-euros en concepte d'indemnització per acomiadament fet en forma indeguda, el de 6.019,20.-euros en concepte d'hores impagades i el de 998,42.-euros en concepte de vacances, més els interessos legals corresponents, a cotitzar a la CASS així com a cotitzar el salari brut mensual de 2.997,20.-euros entre el

setembre del 2011 i el setembre del 2016, més les costes processals causades, inclosos honoraris d'advocat i de procurador.

II.- La representació processal de la SOCIETAT A, SLU, es va oposar a la demanda afirmant que no existia cap acomiadament verbal, sol·licitant la seva íntegra desestimació i subsidiàriament que la indemnització es calculi en base al salari de 1.500.-euros, i en tot cas la imposició de totes les costes processals al demandant .

III.- L'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle va dictar Sentència, de data 24-01-2018, decidint:

"Que estimant parcialment la demanda formulada pel Sr. C.M.L.D. contra la societat A,SLU ha de declarar que:

Primer.- l'acomiadament practicat per l'empresa fou fet en forma indeguda, tot condemnant la defenent a pagar a la part agent la suma bruta de 25.714,26 € bruts en concepte d'indemnització prevista a l'article 98.1 CRL, junt amb els interessos legals corresponents a partir de la data de contesta a la demanda (31.10.2016) ; l'import de 175,9 € en concepte de vacances, junt amb els interessos legals corresponents a comptar del dia 6 d'agost del 2016.

Segon.- Sufragar les despeses processals causades segons allà previst a l'anterior Fonament de Dret Vuitè.

Tercer.- Condemnar a la demandada a declarar i cotitzar prop de la CASS les quantitats ressenyades."

IV.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la SOCIETAT A, SLU, demanant la seva revocació i que es dictes una nova desestimant íntegrament les pretensions de l'agent, amb imposició de totes les costes judicials i subsidiàriament sense efectuar cap condemna en costes.

La representació processal del Sr. C.M.L.D. demana la desestimació del recurs i la confirmació íntegra de la sentència d'instància amb imposició a la recurrent de les costes d'aquesta alçada.

V.- Per Aute del 24-05-2018, aquesta Sala va decidir no donar lloc a la pretensió probatòria adduïda pel Sr. C.M.L.D., mitjançant el seu escrit contesta als greuges presentat en tràmit d'apel·lació, consistent en que es practiqui la prova IV.- TESTIFICALS, en la persona del Sr. A.F.C.P.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- No es discuteix la relació laboral de durada indeterminada que existia des del mes de setembre del 2005 entre el Sr. C.M.L.D. i la societat defenent, treballant el primer com a planxista.

La relació laboral es va extingir al mes d'agost del 2016 en unes circumstàncies sobre les quals discrepen.

Segons l'assalariat existeix un acomiadament verbal puix l'empresari li va comunicar verbalment el dia 03-08-2016, però també els dies 04 i 05-08-2016 que estava acomiadat, sense remetre-li la carta corresponent.

Segons l'empresa, l'acomiadament és disciplinari per uns fets de violència en contra d'un altre treballador ocorreguts el 15-7-2016 i es va practicar per carta el 04-08-2016.

II.- La representació processal de l'empresa fonamenta el seu recurs criticant la valoració de les proves que va portar al tribunal a considerar que no havia quedat acreditat que s'havia lliurat o notificat la preceptiva carta de comiat. De forma resumida, argumenta que el Sr. C.M.L.D., era una persona problemàtica a l'empresa i al mes de juliol del 2016 va intentar agredir un altre treballador i són aquests fets que van fonamentar el comiat, però l'empresari no va acomiadar verbalment al Sr. C.M.L.D. en el moment en que es van produir uns fets de tanta gravetat, el que hauria correspost si es consideres que es tracta d'una persona impulsiva capaç d'acomiadar verbalment al Sr. C.M.L.D. com aquest darrer manté que va fer el dia 5 d'agost del 2016 ; que va actuar de manera prudent, assessorant-se i acollint-se en tot moment a la legalitat ; que es va preparar la carta d'acomiadament que consta en autes per a que fos entregada al treballador el dia 04-08-2016 i seria absurd que acabés acomiadant verbalment al treballador ; l'afirmació de la Batllia que no ha quedat acreditat que es lliures la carta d'acomiadament al treballador no es correspon a la realitat la qual ressurc de les manifestacions dels agents de policia, del treballador de

l'empresa Sr. J.M.M., del Sr. Q.M.D. qui va ser un dels signataris de la carta de comiat, del Sr. R.M.J.C.D. qui va ser l'altre signatari de la carta, i del Sr. R.M.J.C.D., i que estableixen que la carta existia i es va voler remetre, i que no es pot entendre perquè el patró hauria decidit acomiadar verbalment ; aquestes manifestacions contradiuen les declaracions del Sr. T. i de la Sra. N. que no són creïbles i manquen a la veritat, i el Batlle ha obviat que es tractava de dos testimonis que acompanyaven al Sr. C.M.L.D. precisament per donar testimoni del que suposadament va ocórrer quan la totalitat dels treballadors afirmen que el dia 5 d'agost, quan es va presentar el Sr. C.M.L.D., ho va fer sol i no hi havia altres clients, desmentint doncs tant el que diu el Sr. C.M.L.D. com el que declaren els testimonis; que el Batlle no va prendre en compte els elements que acrediten l'existència i l'intent de lliurament de la carta el dia 04-08-2016 i no pas el dia 05-08-2016, ni que el Sr. C.M.L.D., tot i coneixent el greu motiu que fonamenta el seu comiat, va actuar de mala fe pretenent que no havia rebut cap carta i que l'acomiadament era verbal.

Però la valoració de les proves per part del Tribunal, que fem nostra per l'essencial, és correcta i s'ha de confirmar així com la seva conclusió que el comiat es va practicar de manera indeguda, donant lloc a la indemnització prevista per l'article 98.

Només cal afegir les consideracions següents.

Com és sabut, pel que fa a la forma del comiat, el sistema andorrà es fonamenta sobre la carta que l'empresari ha de remetre a l'assalariat com ho exigeixen els articles 94 i 106 del Codi de Relacions Laborals.

Com ha estat motivat per aquesta Sala en nombroses ocasions la carta no és una simple formalitat sinó que garanteix el respecte dels drets de l'assalariat. Per tant, és imprescindible i ha de complir certes exigències formals.

A més, la seva remesa també correspon a certes exigències per tal de tenir la certesa del moment on es fa, i la llei exigeix que es faci per *“carta certificada amb avís de recepció, per conducte notarial o lliurant-la directament a la persona treballadora, que ha de signar-ne la recepció amb la menció de la data, o en presència de testimonis, un dels quals no ha de tenir relació de dependència amb l'empresari, si es nega a signar.”*.

Un acomiadament verbal és un acomiadament consumat sense o abans de la remesa de qualsevol carta (veure per exemple TSJC 249/04 del 19-05-2005, 314/12 del 26-03-2013 o 195/2015 del 03-09-2015), i considerem que és exactament del que es tracta en el present cas.

En efecte, apareix que el dia 15-07-2016 hauria tingut lloc en el taller del Sr. D. on treballava el Sr. C.M.L.D. un greu incident ja que aquest darrer hauria llançat un objecte tallant a un company de feina (el Sr. R.M.J.C.D.) i que a partir d'aquí el Sr. C.M.L.D. es va trobar en situació de baixa mèdica per ansietat (diu en la demanda que hauria iniciat la baixa el 14 de juliol però aquesta data precisa no s'ha confirmat ni discutit en autes) fins al 03 d'agost inclòs.

Ara bé, és cert que el comiat es va consumir com a més tard el 04-08-2016. Això ressurt sense discussió del fet acreditat per la certificació de la parapública i pel testimoniatge de la Sra. C., que aquesta darrera, seguint les instruccions del mateix dia del Sr. D. a qui havia confirmat que els fets reprotxats podien justificar el comiat, va donar de baixa de la CASS al treballador amb efecte al 04-08-2018 (indica en el seu testimoniatge que no recorda si ho ha fet el 03 ó el 04 d'agost).

Així l'empresa va manifestar i exterioritzar de manera unívoca la seva voluntat de posar fi a la relació laboral per causa disciplinària.

Aleshores, si és cert que és a l'assalariat que al·lega un acomiadament verbal, provar la seva afirmació, a partir del moment on queda establert que l'empresa l'ha donat de baixa a la CASS, li pertoca a ella acreditar que ha degudament notificat amb anterioritat a l'assalariat la decisió d'acomiar-lo (veure en aquest sentit : TJSC 295/07 del 17-01-2008 "*Ara bé, és cert que l'acomiadament produeix els seus efectes únicament a comptar de la notificació de la carta de comiat, i que per tant, l'empresari ha d'esperar el dia de la notificació per donar de baixa a la CASS el treballador acomiadat.*"), sobretot quan l'afirmació del demandant és que és ja a partir del 03-08-2016, al moment de portar el document d'alta mèdica, que se li va manifestar verbalment que quedava acomiadat.

No és suficient justificar d'indicis que mostrarien que tenia la intenció de lliurar la carta sinó que cal establir que es va fer i que les exigències legals es van complir.

Constatem que l'empresa no ha aportat aquesta prova.

En efecte, la carta suposadament objecte de l'intent de remesa que s'ha aportat en autes (foli 26) si bé és datada del 04-08-2016, no és firmada per l'assalariat. La van firmar en qualitat de testimonis, sense però mencionar cap data, el Sr. Q.M.D. i el Sr. R.M.J.C.D.

Si estudiem les manifestacions d'aquests dos senyors, que han firmat la carta justament per establir la seva remesa o al mínim el seu intent de remesa a l'assalariat, no podem més que constatar que les mateixes comporten masses imprecisions, incoherències i contradiccions per poder confirmar la realitat d'aquesta remesa o intent de remesa.

En efecte, pel que fa al Sr. Q.M.D., apareix que l'empresa del Sr. D. és clienta de la seva empresa. Afirmar que trobant-se sol al taller un dilluns al matí, havia presenciat com el Sr. C.M.L.D. havia firmat la carta d'acomiadament que si li entregava quan tal extrem és impossible puix com ho hem precisat abans la carta no està firmada pel treballador. El mateix testimoni va afegir que no podia afirmar si el Sr. C.M.L.D. s'havia endut una carta d'acomiadament. Un cop exhibit dit document no firmat, el Sr. Q.M.D. va manifestar de forma molt menys contundent que *“creu recordar que el demandant si que va recollir i que creu recordar que també va signar la carta d'acomiadament”*. Després que el Batlle li hagi recordat les conseqüències legals del fals testimoni, va insistir que havia sigut el Sr. D. qui li havia dit de signar la carta.

Finalment, va mantenir que el dia de l'entrega era un dilluns malgrat informar-lo que el 04-08-2016 era un dijous. Consultat el calendari apareix que els dilluns útils només podrien ser el 01-08-2016, però en aquesta data encara l'assalariat era de baixa mèdica, o el 08-08-2016, però sembla que aquell dia, molt posterior al dia de la suposada entrega, el taller era tancat per vacances.

Pel que fa al Sr. R.M.J.C.D., es tracta d'un empleat de la societat defenent i si bé la llei no prohibeix que testifiqui de la remesa de la carta, hem de ressaltar que no es tracta de qualsevol empleat sinó de la presumpta víctima dels fets de violència del 15-07-2016 que fonamenten la decisió de comiat i que el

mateix va denunciar a la policia el 24-07-2016, de manera que trobant-se implicat d'una manera més personal en el comiat, s'ha d'extremar la cautela al moment de valorar les seves manifestacions. D'aquestes darreres se'n pot extreure que és el dia abans que vingués la policia al taller, sia el 04-08-2016, que hauria tingut lloc l'entrega de la carta que el Sr. C.M.L.D. no va voler signar. Però, ressort clarament de les seves explicacions no pas solament que no se'n recorda que fos present el Sr. Q.M.D. sinó que no era present, el que contradiu de pla la versió de l'empresa (veure resposta a la pregunta 18 de la part defenent).

Per consegüent, no es pot considerar que el dia 04-08-2016 l'empresa ha remes a l'assalariat la carta de comiat que invoca i que es troba a les actuacions.

En segon lloc, i en relació als esdeveniments del 05-08-2016, s'han d'analitzar els testimonis aportats per l'agent i els elements en relació a la intervenció policial.

Pel que fa al Sr. T. i a la Sra. N., és cert que no són mers clients de la planxisteria que es trobaven al lloc com diu la sentència sinó les persones que la part agent ha citat en el seu escrit de demanda com a testimonis que l'havien acompanyat. De fet, contràriament a l'afirmació de l'apel·lant, en cap moment el Sr. T. ha pretès ser client i la Sra. N. ha precisat que el dia en qüestió estava als llocs per demanar un pressupost però que ella personalment no era clienta sinó la seva sogra.

Cap element suficient permet afirmar que aquestes persones haurien mancat a la veritat com ho pretén la part recurrent. El fet que la Sra. N. no es mostri molt clara sobre les circumstàncies de la seva presència no permet treure-li tota credibilitat. No és perquè llur presència no ressort de l'informe policial (el Sr. T. precisa que va marxar quan va veure arribar la policia) ni de les manifestacions dels altres treballadors que no van poder assistir a la escena que descriuen.

Ara bé, els dos coincideixen per afirmar de manera clara i contundent que eren presents a la planxisteria, abans de l'arribada de la policia, quan el Sr. D. va dir molt enervat al Sr. C.M.L.D. que no li remetria cap carta de comiat i que se'n marxés ja que no el volia veure més.

Pel que fa a la intervenció policial es veu que la situació era tan tensa entre l'empleat i l'empresari que aquest darrer va sol·licitar la mediació del servei de policia i que dos agents es van desplaçar fins a la planxisteria el 05-08-2016 a partir de les 09h40.

De la fitxa que van establir ressurt, d'una part, que el Sr. D. va manifestar que ja li havia comunicat al Sr. C.M.L.D. que no continuaria a l'empresa i que l'havia “reconduït” fins a la seva advocada per finalitzar la relació (ja que ell no li volia parlar més per no tenir més conflictes) i que aquesta estava tramitant l'acomiadament, i d'altra part, que el Sr. C.M.L.D. va manifestar que volia que l'acomiadessin per carta i que volia deixar constància que havia vingut a treballar. Així, es pot entendre que cap carta de comiat s'havia lliurat en aquest moment i és probable que si se'n hagués lliurat una l'empresari ho hauria indicat a la policia enlloc de queixar-se del fet que l'empleat es presentava a la feina “*quan ja havia dit que marxava de l'empresa*” i no quan ja li havia remes la carta de comiat.

Les manifestacions dels dos agents davant de la Batllia no són tan contundents ja que expliquen que el Sr. D. els hi va dir que només quedava per establir la quitança però que el Sr. C.M.L.D. ja estava acomiadat. Tal afirmació no és incompatible amb una notificació del comiat per carta el dia 04-08-2016, però, justament, en cap moment indiquen que el Sr. D. els hi hauria dit que havia remes o intentat remetre una carta sinó que l'agent PO***, qui és el que va parlar amb el Sr. D., precisa que no coneix exactament els termes de l'acomiadament i que havia entens que el mateix estava fet a través de l'advocada, cosa que no és.

En tercer lloc, pel que fa als altres testimonis que es troben en autes, són insuficients per contradir els elements que acabem d'exposar i confirmar la versió de l'empresa.

En particular, el Sr. R.M.J.C.D., treballador de l'empresa i que confon el dia 4 i el dia 5, i el Sr. J.M.M., cosí del Sr. D. i també empleat seu, que té uns records més aviat imprecisos i que, sense poder confirmar la data del 04 i sense saber quin dia exacte va venir la policia, explica que el Sr. D. va remetre al Sr. C.M.L.D. un sobre del qual ignora el contingut però no confirma que se li hauria intentat remetre una carta de comiat que el Sr. C.M.L.D. hauria refusat rebre i/o signar.

III.- El segon aspecte del recurs és en relació a les costes ja que la part empresarial considera que donat, d'una part, el comportament del Sr. C.M.L.D., que va atemptar contra la integritat física del Sr. R.M.J.C.D. i que insultava i creava conflictes amb la resta de treballadors, com la paciència infinita de l'empresa i donat, d'altra part, que va reclamar una indemnització molt més elevada que la que li corresponia, al·legant hores extraordinàries que no han existit, no era d'aplicació el criteri del venciment, com erròniament aplica la sentència d'instància, sinó que s'havia de prendre en compte que la demanda ha estat parcialment estimada, que l'empresa no ha actuat de mala fe i que els havers laborals realment deguts es van satisfer amb la quitança.

Però, els elements que la part empresarial invoca no justifiquen descartar la regla en la matèria que, en cas d'estimació parcial de les pretensions de l'assalariat qui s'ha vist obligat a acudir a la justícia per obtenir el reconeixement i la satisfacció íntegra dels seus drets, les costes s'ha d'imposar a l'empresari.

En el present cas no s'ha entrat en el fons del comiat i no es pot presumir del desenllaç de la denúncia.

No és perquè no s'han provat les hores extres invocades que la demanda al respecte era formulada de mala fe.

A més, apareix que no tots els havers laborals s'havien pagats, puix quedaven per satisfer unes vacances.

En tot cas, queda que el fet de practicar el comiat sense respectar les formalitats legals només es pot imputar a l'empresari qui va mantenir fins a aquesta alçada que la seva actuació era conforme a dret quan s'ha establert que les exigències legals destinades a garantir els drets de l'assalariat acomiadat no es van respectar i que s'havia de donar lloc a la indemnització corresponent.

Per tant, la imposició de les costes a la part defenent és ajustada a dret.

IV.- Al respecte dels havers laborals, cal precisar per acabar que si es demana la revocació íntegra de la sentència, cap greuge específic existeix en

el recurs en relació a la condemna de l'empresa a pagar l'import de 175,90.- euros més interessos en concepte de vacances, de tal manera que, vista la correcta motivació del tribunal al respecte, aquest punt també mereix confirmació.

Per tot l'exposat s'ha de confirmar íntegrament la sentència d'instància.

V.- En aplicació del principi del venciment objectiu, la desestimació total del recurs determina la condemna de l'apel·lant a fer-se càrrec de les costes d'aquesta segona instància.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs de la representació processal de la SOCIETAT A, SLU, contra la Sentència de l'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle de data 24-01-2018 que confirmem íntegrament, imposant al mateix les costes judicials de segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.